

Da forslaget tilstræber statsfinansiel neutralitet, lægges disse sparede statstilskud til bloktilskuddene.

Herved får hovedstadsområdet kommuner og amtskommuner i første omgang ca. 42 procent tilbage, således at hovedstadsområdets kommuner kun kommer til at bære henholdsvis 0,6 og 1,0 mia kr.

Også denne reducerede belastning for hovedstadsområdet har regeringen fundet for voldsom, og ved udformningen af lovforslaget har man derfor flyttet yderligere midler fra resten af landet til hovedstadsområdet, således at forskydningerne for de enkelte kommuner minimeres.

Herved opnås ved yderligere overflytning fra resten af landet til hovedstadsområdet, at hovedstadsområdets tab begrænses til ca. 600 mill. kr., heraf godt 200 mill. kr. for primærkommunerne og ca. 400 mill. kr. for amtskommunerne.

De amtskommunale tab er størst, fordi de velstående amtskommuner hidtil slet ikke har ydet noget tilsvaret.

Det tilføjes, at beskatningsgrundlaget i hovedstadsregionen i 1984 ventes at blive ca. 120 mia kr.; forskydningerne må vurderes i forhold hertil.

I lovforslagets bemærkninger p.9, 2. spalte, hedder det:

»Det fremhæves, at forslagene, som nævnt, tilstræber, at ændringerne i byrdefordelingen mellem kommuner og amtskommuner bliver så små som muligt.«

Hermed menes, at det tilstræbes, at den samlede virkning af de stillede forslag (som hver for sig er selvstændigt begrundet) for den enkelte kommune eller amtskommune bliver af beskeden størrelsesorden, jfr. også bemærkningerne p. 11, 1. spalte:

»Forskydningstabellen viser, at kun 22 kommuner – med de forbehold der ovenfor er taget om beregningsgrundlaget – udsættes for forskydninger på mere end ½ procent af beskatningsgrundlaget, heraf 17 med belastninger og de 5 med lettelser. De særligt belastede kommuner findes især i Roskilde amtskommune, hvor den begyndende aftrapning af »numeriske befolkningsforskydninger« og nedsættelsen af vejkrateriets vægt vejer tungt, samt i Københavns amtskommune, hvor især den første af de to faktorer spiller en rolle.«

Derimod er de samlede kommunale og amtskommunale tab/gevinster i forskellige dele af landet ikke indgået direkte i overvejelserne.

Spørgsmål 50:

»Kan det bekræftes, at bloktilskudsreduktionernes fordeling – 3 mia kr. i 1983 og 3 mia kr. i 1984 – efter skattegrundlag og ikke efter udgiftsbehov medfører, at der ud over de i spørgsmål 49 nævnte 600 mill. kr. betyder, at der årligt flyttes yderligere 500 mill. kr. fra hovedstadsområdet til det øvrige land?«

Svar:

Det er regeringens opfattelse, at en reduktion af bloktilskuddene korrekt beskrevet er en flytning af midler fra kommunerne til staten.

Denne reduktion kan dog fordeles på flere måder, som vil give forskellige resultater.

Efter regeringens opfattelse er der flere grunde til, at reduktionen bør ske, så den udgør en ens andel af beskatningsgrundlaget i alle landets (amts)kommuner.

For det første ville en reduktion efter udgiftsbehov reducere udligningen, fordi kommuner med mange børn og mange gamle ville blive pålagt de største besparelser. Tænkte man sig f.eks., at statens tilskud helt faldt bort, ville der slet ikke ske nogen udligning af forskelle mellem kommuner med store og kommuner med små udgiftsbehov.

For det andet ville en fordeling efter udgiftsbehov – alt andet lige – medføre en forøgelse af forskellen i kommunernes serviceniveau, jfr. vedlagte notat.

For det tredje svarer virkningen af en fordeling efter beskatningsgrundlag nogenlunde til virkningen af en ensartet nedsættelse af indkomsterne i alle kommuner.

Regeringen er derfor af den opfattelse, at der ved den foreslåede beskæringsmetode ikke sker nogen ændring af byrdefordelingen. Forskellen mellem de to fordelingsmetoder – som altså ikke korrekt kan beskrives som en »flytning« af midler – er det første år ca. 500 mill. kr., en forskel, der dog allerede det følgende år reduceres til 250 mill. kr.